

Skövde kommun

Rektorn vid Sventorps skola

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Sventorps skola
i Skövde kommun

Tillsyn i Sventorps skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skövde kommun under 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Sventorps skola besöktes av Skolinspektionen den 11 oktober 2012.

Fakta om skolan

Sventorps skola är en grundskola som ligger i Sventorp. Skolan omfattar förskoleklass, årskurs 1-6 samt fritidshem. Under tillsynsbesöket finns 17 elever i förskoleklassen och 110 elever i grundskolan. Skolans organisation är enparallellig, det vill säga en årskurs i varje klass. Lärarna arbetar i två arbetslag. Under läsåret 2011/12 leddes skolan av en tillförordnad rektor. Skolan har en ny rektor sedan läsåret 2012/13.

Sventorps skolas måluppfyllelse i årskurs 3 under läsåret 2011/12 visar att nära nog samtliga elever nådde kravnivån i de olika ämnena (från och med läsåret 2011/12 finns det nationella kunskapskrav för årskurserna 3, 6 och 9). Då skolan är en relativt liten skola ger varje elev stort utslag när det gäller skolans samlade resultat. Skolans måluppfyllelse för elever i årskurs 6 visar att nära nog samtliga elever nådde kravnivån i de olika ämnena under läsåret 2011/12.

Resultaten från de nationella ämnesproven i matematik och svenska i årskurs 3 under läsåret 2011/12 visar att enstaka elever inte nådde kravnivån för samtliga delprov. Resultaten från de nationella ämnesproven i matematik och engelska i årskurs 6 under läsåret 2011/12 visar att nära nog samtliga elever nådde kravnivån för de olika delproven. Vid det nationella ämnesprovet i svenska i årskurs 6 nådde samtliga elever kravnivån för de olika delproven.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att eleverna på Sventorps skola i hög grad når de nationella målen. Vid samtal med rektor framkommer att skolan har höga förväntningar på eleverna. Till exempel besöktes under Skolinspektionens rundvandring på skolan bland annat elever i förskoleklassen som tillsammans med specialläraren utförde olika läs- och skrivuppgifter.

Skolan har de senaste åren haft täta rektorsbyten vilket lett till att delar av de ansvarsområden som åligger rektor inte har prioriterats. Exempelvis framgår det att skolan under läsåret 2011/12 inte upprättat någon plan mot kränkande behandling. Det framgår också av tillsynen att skolan brustit i sitt arbete med att dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet under läsåret 2011/12. Som en följd av de brister som finns i det systematiska kvalitetsarbetet saknas därför viktiga underlag, till exempel analyser och utvärderingar av det pedagogiska

arbetet, elevers resultat och värdegrundsarbetet, för att kunna bedriva ett effektivt arbete för att identifiera eventuella utvecklingsbehov.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete kring bedömning av elever. Skolan måste se till att de individuella utvecklingsplanen bland annat tydliggör vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Skolan måste också utveckla arbetet med särskilt stöd. I arbetet ingår bland annat att det i åtgärdsprogrammen framgår tydligt vad skolan ska göra för att tillgodose elevens behov. Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att redan i den förra tillsynen år 2008 bedömdes att av skolans åtgärdsprogram inte tydligt framgick vilka behov eleven har och hur skolan avser att arbeta för att tillgodose dessa behov.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skövde kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 5 februari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Ordningsregler ska finnas, utarbetats under medverkan av eleverna och följts upp vid skolenheten.
- Det ska finnas en plan mot kränkande behandling som innehåller dels konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning, dels en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra krän-

kande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt skollagen ska det för varje skolenhet finnas ordningsregler. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsreglerna.

Den plan för likabehandling, mot diskriminering och kränkande behandling som gäller vid Sventorps skola upprättades under läsåret 2010/11. Planen innehåller en redogörelse för hur skolan ska arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande mot kränkningar. Dock framgår inte någon redogörelse för hur de planerade åtgärderna från föregående läsår genomförts. Även fritidshemmet omfattas av planen. Av planen framgår inte att skolan kartlagt fritidshemmets behov och vilka åtgärder som behöver sättas in där. Därmed framträder inte varje verksamhets behov. Vid samtal med rektor framkommer att det inte upprättats någon plan under läsåret 2011/12 under den tid som skolan haft en tillförordnad rektor. Enligt rektor är planen för läsåret 2012/13 under utarbetande.

Skolans ordningsregler reviderades under läsåret 2010/11. I samtal med rektor framkommer att skolan inte har reviderat ordningsreglerna under läsåret 2011/12. Vidare framför rektor att han inte är nöjd med de ordningsregler som finns på skolan då det förefaller som eleverna inte har varit med och utformat dem och att eleverna ska involveras i utformningen av de nya ordningsreglerna.

Utredningen visar att det vid skolan inte bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Skolan saknar en plan mot kränkande behandling för läsåret 2011/12. Skolans plan från 2010/11 omfattar flera olika verksamheter utan att det tydligt framgår vad som gäller varje enskild verksamhet. Planen anger inte heller vilka konkreta åtgärder som skolenheten, utifrån en aktuell kartläggning avser påbörja och genomföra under det kommande året. Därmed utgår inte planen från de behov som finns för skolenheten. Planen saknar även en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts. Utredningen visar vidare att eleverna inte har deltagit i utformningen av skolans ordningsregler och skolans ordningsregler har heller inte följts upp. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

5 kap. 5 § skollagen

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektor ska se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av rektorsintervju framkommer att åtgärdsprogram upprättas för elever i behov av särskilt stöd. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår inte alltid elevens behov på ett tydligt sätt. I åtgärdsprogrammen skrivs istället elevens styrkor och svagheter under rubriken Behov, exempelvis "NN tycker att matematiken är bra." och "Det som är svårt är att läsa tjocka böcker". De långsiktiga och kortsiktiga åtgärderna är inte på ett tydligt sätt relaterade till kunskapskrav och/eller läroplanens mål. I ovanstående åtgärdsprogram under rubriken Långsiktiga åtgärder anges "Stöd i liten grupp, samt i klassrum". Det går inte att av detta förstå vad eleven förväntas uppnå. Tid för uppföljning och utvärdering framgår, dock framgår det inte alltid eller inte tydligt hur åtgärdsprogrammen ska följas upp och utvärderas. I de flesta av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av anges "Samtal" under rubriken Hur åtgärdsprogrammet ska utvärderas.

Av utredningen framgår att åtgärdsprogrammen inte anger elevens behov och hur de ska tillgodoses. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa denna brist.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna ska avse elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

- I de individuella utvecklingsplanerna ska framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Av de exempel på individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av går det inte att utläsa elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i respektive ämne. Som exempel anges elevernas kunskapsutveckling i relation till ämnets centrala innehåll – inte till kunskapskraven i ämnet. Det framgår inte heller av de individuella utvecklingsplanerna vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Skrivningarna är ofta mer inriktade på vad eleven ska göra, det kan exempelvis stå "Fortsätt att jobba som du gör" och "Våga visa att du kan, för du kan mer än du tror" utan övriga kommentarer. Av de skriftliga omdömena framgår också att eleverna i årskurs 4-6 får skriftliga omdömen i de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena fastän det inte finns något centralt innehåll eller kunskapskrav för NO eller SO i Lgr 11 för årskurserna 4-6.

Utredningen visar att de individuella utvecklingsplanerna inte alltid innehåller omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. De sammanfattar inte heller alltid vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Av utredningen framgår vidare att vårdnadshavare och elever i grundskolan inte alltid informeras om elevernas kunskapsutveckling då informationen i den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen inte alltid omfattar skriftliga omdömen i varje enskilt ämne i NO och SO för årskurserna 4-6. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen
- Rektorn ska ansvara för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ska det på skolenhetsnivå genomföras ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls och kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Rektor ansvarar för att kvalitetsarbetet genomförs.

I samtal med rektor framkommer att det systematiska kvalitetsarbetet inte prioriterats under läsåret 2011/12, detta beroende på att läsåret upplevdes som en "övergångsperiod" då en tillförordnad rektor arbetade på skolan i väntan på att skolan skulle få sin nya rektor. Enligt rektor finns ett underlag till kvalitetsarbete med vissa nyckeltal så som elevernas måluppfyllelse för föregående läsår, men analyser saknas. I den inskickade dokumentationen till Skolinspektionen saknas helt resultatsammanställningar och sammanställningar av de övriga nationella målen från läsåret 2011/12. Enligt rektor kommer skolförvaltningen i Skövde att förändra sina rutiner kring kvalitetsredovisningarna. Istället för en övergripande "kvalitetsredovisning" ska skolorna fyra gånger löpande under läsåret redovisa kvalitetsrapporter som tar sin utgångspunkt i de olika nationella målen.

Skolan har inkommit med skolans "Kvalitetsredovisning" från läsåret 2010/11. Redovisningen bygger på en mall som kommunen tagit fram. I mallen förväntas skolan skatta hur de lyckats med att utveckla verksamheten. Skattningen görs utifrån en sexgradig skala. Skolan har i kvalitetsredovisningen sammanställt elevernas måluppfyllelse och resultat från de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. Det saknas analyser av sammanställningen som syftar till att utveckla verksamheten. De analyser som görs kring värdegrundsarbetet, elevinflytande samt bedömning och betygsättning, är ofta korta och det är enligt Skolinspektionen svårt att se kopplingen mellan analys och planering för att utveckla verksamheten. Åtgärderna är också svåra att härleda till behoven.

Exempelvis framgår av kvalitetsredovisningen att skolan behöver bli bättre på att tydliggöra elevernas möjligheter till inflytande över undervisningen och dess innehåll. Det framgår inte hur skolan ska se till att det här arbetet genomförs. Det framgår också av kvalitetsredovisningen att skolan under läsåret inte har arbetat som det var tänkt för att höja elevernas måluppfyllelse. Inte heller här framgår hur skolan ska planera och följa upp arbetet för att utveckla arbetet med elevernas måluppfyllelse.

Av utredningen framgår att det finns brister i skolans kvalitetsarbete. Detta eftersom det sedan läsåret 2010/11 saknas ett kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Som en följd av de brister som finns i det systematiska kvalitetsarbetet saknas viktiga underlag, till exempel analyser och utvärderingar av det pedagogiska arbetet, elevers resultat och värdegrundsarbetet, för att kunna bedriva ett effektivt arbete för att identifiera eventuella utvecklingsbehov. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4 och 6 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Susanna Åhgren.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Hamid Zafar
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).